

ԳԻՐԳ ԵՒ ՄԱՄՈՒԼ

Լ. ՄԵԼԻԻՔՍԵՆԻՑԻ ԵՒ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մեր ստացած մասնաւոր տեղեկութիւններից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի վրաց համալսարանի հայագիտութեան ուսուցչապետ Լեւոն Մելիքսեբեգեանը սպագրութեան է յանձնել կամ արդէն լոյս է ընծայել հետեւեալ աշխատութիւնները.

1.- Նոր նիւթեր Տփղիսի 1795 թ. աւերման եւ Սայեաթ Նովայի առասպելական «հաստատկութեան» մասին - շուրջ երեք տպագրական քերք, որ հրատարակում է Երեւանի համալսարանի ժողովածուն: Յօդածը հիմնած է հեղինակի Հաղպատի վանքում յայտնագործած անտիպ վաւերագրերի եւ այլ նիւթերի վրա, որոնց մէջ կան Սայեաթ Նովայի ձեռագիր գրած եւ 1796-1798 թւականները կրող հայերէն ու վրացերէն գրութիւններ: Այս փաստով ինքնին արդէն հերքում է Սայեաթ Նովայի «նահատակութեան» առասպելը եւ հաստատում այն տեսակետը, որ «Վէմ»-ում արծարծել էր մեր աշխատակից Յ. Զարեանը:

2.- Սայեաթ Նովայի ստեղծագործութեան զրական - ժողովրդական աղբիւրները. («Գրական ժառանգութիւն» վրացերէն ժողովածու, հատոր Ա.)

3.- Սայեաթ Նովայի երգերի ամբողջական հւանդածու - վրացերէն քարգամանութիւն, բնագրի չափով: (Քրատարակութիւն վրաց համալսարանի):

4.- Եւսեպ Խելիշվիլին Հայաստանում եւ Սայեաթ Նովան - վրացերէն: (Վրաց քանդաքանի ժողովածուի մէջ, հատոր Դ.):

5.- Վրաց աղբիւրները Հայաստանի եւ հայերի մասին. երկրորդ հատոր. (ԺԿ - ԺԸ դար): Հրատ. Մելիքնեան փոնդի:

6.- Ակադ. Ն. Մառի յիշատակին նըւիրած երկու յօդած. 1) «Մառը եւ Հայագիտութիւնը», 2) Մառը եւ նիւթական մշակոյթի պատմութիւնը» - լոյս են տեսնելու վրաց համալսարանի Ն. Մառի յիշատակին նւիրած ժողովածուում:

7.- Ակակի Մերետելին հայոց զբաղանքեան մէջ - նոյն համալսարանի կողմից Ա. Մերետելիի մահուան քանդակի առթիւ հրատարակւած վրացերէն ժողովածուում:

8.- «Մեղակտեկ մշակոյթը Վրաստանում» - վրացերէն մեկագրութիւն եւ արքով: Հրատ. Մեքեիսի քանդաքանի:

9.- Շամշի Մելքո - ժողովածու, որի մէջ մտնում են Սայեաթ Նովայի ժամանակակից եւ հետեւող Շամշի Մելքո աշուղի 7 վրացերէն եւ 14 հայերէն երգերը: Տրւում է նաեւ հայերէն երգերի վրացերէն քարգամանութիւնը:

10.- Ստեփանոս Օրբելեանի պատմութեան վրացերէնը:

11.- Դաւիթ Ռէկտոր (18-րդ դարի վրացի գրող) - Վրաստանին սահմանակից երկրների նկարագրութիւնը (վրացերէն): Հայաստանին վերաբերող մասը կը մտնէ «Վրաց աղբիւրները Հայաստանի եւ հայերի մասին» Մելիքնեան հրատարակութեան երկրորդ հատորի մէջ:

Բացի Մելիքաբերդի աշխատութիւններէն, լոյս է տեսել վերջինիս աշակերտ հայագիտութեան ամբիոնի երիտասարդ դասախօս վրացի Իլիա

Աբաւլաճէի «Հայկական Քրեստոմատիա» հատորը՝ քերականական աղիւսակներով եւ հայ - վրացերէն բառարանով:

«ՅԱՌԱՋ»-Ի ՏԱՍՆԱՄԵՆԱԿԸ

Սոցստ. 2-ին լրացաւ «Յառաջ» օրաքերթի տասնամեակը: Տասը տարի առաջ, համեստ պայմաններում, սկսեց այս գործը, իբրեւ փոքրածաւալ երկօրեայ քերթ: 17 ամիս անցած, 1927-ի սկիզբը, արդէն օրաքերթ էր: Իսկ մի քանի տարի յետոյ աւելացաւ եւ ծաւալը: Այսօր «Յառաջ»-ն արդէն մեծածաւալ ժողովրդական լրագիր է, որ առաջնակարգ տեղ է գրաւում հայ մամուլի ընտանիքում: Նրա շուրջ համախմբուած են ոչ միայն Ֆրանսայի, այլ եւ բովանդակ Հայ Սփիւռքի մտաւորական բազմաթիւ գրիչներ: Նրա յայտնած կարծիքներին ակնց են դնում ոչ միայն գաղափարակիցները, այլեւ հակաակորդ հոսանքների մարդիկ: Իբ-

րեւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան Ար. Եւրպայի Կենտր. Կոմիտէութեան բերան՝ «Յառաջ»-ը չի սահմանափակուում միայն իր կուսակցութեան շրջանակով, այլ բառիս բուն նշանակութեամբ համաժողովրդական քերթ է՝ հայ ազգային քաղաքականութեան եւ մշակոյթի, հայ ընկերային ու տնտեսական կեանքի ջատագովն ու դրօշակիրը: Տասնամեակի առթիւ արտայայտուած համակրանքի այնքան ինքնաբերական զգացումները պարզ ապացոյցներ են, որ խմբագիր Շ. Միսաքեանի եւ նրա մերձաւոր աշխատակիցների քափած տասնամեայ ջանքերը ապարդիւն չեն անցել: «Յառաջ»-ը այսօր հայ կեանքի աներաժեշտ մէկ գործօնն է:

«ՅՈՒՍԱՔԵՐ»-Ի ՆՈՐ ԲԱՑԱՌԻԿԸ

Աստուծաշնչի քարգմանութեան 1500 ամեակի կապակցութեամբ «Յուսաքեր» որոշել է հրատարակել բացառիկ մի թիւ՝ Ֆիրդուսիին նւիրած բացառիկ ձեւով: Թիւը լոյս է տեսնելու այս տարւոյ վերջը եւ պարունակելու է բազմազան նիւթեր՝ հայ հին ու

նոր մշակոյթի քննադատից: Աշխատակիցներին առաջարկւած է 60 ամուսնիք՝ հայ ազգի ցեղային ծագումից սկսած մինչեւ Հայաստանի խորհրդային օրերը: Յօդածների առաջնան իբրեւ վերջնական բնական նշանակւած է նոյեմբեր 15: